

Euroopa justiitsministrid: tehisintellekt on justiitsvaldkonna lähituleviku väljakutse

26.01.2018. Justiitsministrid arutasid täna Bulgaarias Euroopa prokuratuuri tulevikku, piiriülese tsiviilprotsessi reguleerimist ning tehisintellekti ja robotika õigusküsimusi. Urmas Reinsalu tutvustas Euroopa kolleegidele ka Eesti kohtusüsteemi uut infosüsteemi KIS, millele arendatakse kõnetuvastussüsteemi kohtuistungil helisalvestiste automaatseks transkribeerimiseks.

Justiitsminister Urmas Reinsalu hinnangul on robotika ja tehisintellekti küsimused lähituleviku väljakutseteks ka justiitsvaldkonnas. „Tehisintellekt ja robotika on võtmetehnoloogiad, mis elavdavad majandust ja võimaldavad parandada inimeste juurdepääsu avalikele teenustele ning õigusemõistmisele. Juba möödunud aastal Tallinnas toimunud digitaalvaldkonna tippkohtumisel leiti, et tuleb kiirendada tööstusharude digitaalset ümberkujundamist, et luua tarbijasõbralikumat keskkonda ning selleks peab meil olema tõhus seadusandlik raamistik,“ sõnas Reinsalu. „On selge, et nende tehnoloogiate juurutamisel tuleb hoolikalt läbi mõelda ühised julgeoleku standardid, vastutus ning õiguslikud ja eetilised küsimused. Järgmiste eesistujariikide üheks ülesandeks saabki olema sobiva tasakaalu leidmine uute tehnoloogiate arendamise ning põhiõiguste ja -vabaduste, sh privaatsusõiguse ning andmekaitsereeglite, tagamise vahel,“ märkis justiitsminister.

Minister tutvustas Euroopa kolleegidele 2016. aasta sügisel riigikantselei juurde loodud isejuhitavate sõidukute ekspertrühma tegevust, mille üheks ülesandeks oli analüüsida õigusruumi muutmise vajadust. „See kogemus näitas selgelt, et on vaja üldisemat sektoriülest lähenemist tehisintellekti õiguslikele küsimustele, et suurendada õigusselgust ja ennetada vastuoluliste regulatsioonide teket. Selleks moodustatakse lähiajal ametkondade vaheline ekspertrühm, kes hakkab välja töötama sektoriülest regulatsiooni ning tehisintellekti strateegiat,“ rääkis Reinsalu ning rõhutas, et selle kõrval tuleb märkimisväärselt panustada ka inimeste usalduse suurendamisele uute tehnoloogiate vastu.

Samuti rääkisid justiitsministrid Euroopa Prokuratuuri (EPPO) tulevikust. EPPO loomise määrus võeti vastu Eesti eesistumise ajal mullu oktoobris, kuid asutuse tööle hakkamine eeldab täiendavaid õiguslikke ja praktilisi ettevalmistusi.

Justiitsministrid arutasid EPPO koostööd juba olemasolevate Euroopa Liidu agentuuridega, eelkõige OLAFi, Eurojusti ja Europoliga. Eesti hinnangul on võtmeküsimuseks tõhus vastastikune infovahetus EPPO ning teiste agentuuride vahel, kindlustamaks vajaliku teabe olemasolu. Oluline on meeles pidada, et EPPO ja teiste agentuuride pädevused ning ülesanded on erinevad, mistõttu ei tohiks EPPO kaasa tuua olemasolevate agentuuride võimekuse vähenemist.

Ühtlasi arutasid ministrid piiriülese kohtualluvuse ja lahendite tunnustamist ning täitmist perekonnaasjades (abieluasjad, vanemlik vastutus, tsiviilõiguslikud „lapseröövid“). Muudatuste peamiseks eesmärgiks on kiirem menetlus nii teiste liikmesriikide kohtute lahendite tunnustamisel kui ka nende täitmisel ja liikmesriikide keskasutuste tõhusam koostöö.

„Eesti eesistumise ajal toimunud viimasel justiitsministrite kohtumisel toimus sel teemal viljakas poliitiline arutelu, mille käigus kinnitasid ministrid oma pühendumist kohtulahendite täidetavaks tunnustamise menetluse kaotamisele tingimusel, et luuakse piisavad tagatised ning seda eriti laste parimate huvide ning vanemate kaitseõiguse tagamiseks,“ ütles Reinsalu.

Ka täna toimunud kohtumisel rõhutas minister, et laste ja vanemliku vastusega seotud vaidlused peavad saama kiire ja õiglase lõpplahenduse enne kui lapsed, keda need puudutavad, suureks kasvavad. Seetõttu toetab Eesti Bulgaaria pingutusi teemaga jätkamisel.

Allikas URL:

Euroopa justiitsministrid: tehisintellekt on justiitsvaldkonna lähituleviku väljakutse

Avaldatud veebilehel Eesti Kohtuekspertiisi Instituut (<https://www.ekei.ee>)

<https://www.ekei.ee/et/uudised/euroopa-justiitsministrid-tehisintellekt-justiitsvaldkonna-lahituleviku-v-aljakutse>